

ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΠΑΣΟΚ

Πυρά κατά της ηγεσίας

Ανδρέας:

**Ολοι φταίμε
ώς τη βάση**

**Κόμμα
από
σήμερα
το
Κίνημα**

**Στροφή προς
Ευρώπη
και ιδιωτική
πρωτοβουλία**

Το νέο πρόσωπο του ΠΑ-
ΣΟΚ παρουσίασε χθες στο
2ο Συνέδριο ο Ανδρέας Πα-
πανδρέου, αλλά δεν ικανο-
ποίησε τους συνέδρους που
ανέμεναν αυτακριτική και α-
νάληψη ευθυνών για τις ήτ-
τες και άσκησαν σκληρή
κριτική στην ηγεσία.

ΣΕ 4 ΣΕΛΙΔΕΣ: Όλες οι
ομιλίες και ρεπορτάζ
(14, 15, 44, 45)

1η μέρα

Β' Συνέδριο 20-23/9/90

Ανάλυση

στα γεγονότα

ΠΑΣΟΚ: Δεν του αρκεί ο Μητσοτάκης

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΑΡΑΜΑΝΛΙΣ

ΟΤΑΝ ΕΝΑ μεγάλο κόμμα, που αυτοπροσδιορίζεται μάλιστα ως προοδευτικό, δημοκρατικό και σοσιαλιστικό, χρειάζεται έξι ολόκληρα χρόνια για να πραγματοποιήσει το δεύτερο συνέδριό στην 15χρονη ιστορία του, είναι φυσικό να έχουν καλλιεργηθεί πολλές προσδοκίες και πολλές ελπίδες να έχουν επενδυθεί σ' αυτό το συνέδριο που ξεκίνησε χτες.

Όμως, αυτές οι προσδοκίες και ελπίδες σχεδόν εξανεμίστηκαν τους τελευταίους μήνες και αυτή τη στιγμή αμφιβάλλουμε αν υπάρχει έστω και ένα στέλεχος ή απλός οπαδός του κόμματος της αξιωματικής αντιπολίτευσης που να δίνει στο συνέδριο αυτό περισσότερο βάρος απ' όσο πραγματικά έχει. Δηλαδή, ένα συνέδριο ρουτίνας, με μοναδική αποστολή να επανεισβαλίσκει την παντοκρατορία του ενός, εστί κι αν αυτός ο ένας αμνημονεύεται, όχι όμως με τρόπο που να του δημιουργεί προβλήματα.

Η άποψη αυτή σπντίζεται, εκ πρώτης όψης, απλουστευτική, αλλά είναι η μόνη που στηρίζεται σε πραγματικά στοιχεία. Κατ' αρχήν ουδείς θα βρει θέμα για τον κ. Ανδρέα Παπανδρέου. Κάτι τέτοιο, άλλωστε, ή θα ήταν παράλογο, αφού ο πρόεδρος

του κόμματος εμφανίζεται σήμερα αναντικατάστατος.

Στο συνέδριο θα έπρεπε να συζητηθούν πολύ σοβαρά θέματα, που άπτονται του «νέου προσώπου» του ΠΑΣΟΚ, της «δημοκρατικότερης οργάνωσης» και «συλλογικής λειτουργίας» των οργάνων του και είναι πιθανό να γίνουν ορισμένες βετικές αλλαγές. Όμως:

● Από καιρό το ΠΑΣΟΚ έχει αναπέμνει ύμνους στην ενωμένη Ευρώπη, εντάχθηκε μάλιστα στη Σοσιαλιστική Διεθνή και, επομένως, το συνέδριο δεν έχει τίποτα να προσθέσει, εκτός κι αν... διαφωνήσει σ' αυτό το κεφαλαίως ανήγαγμα.

● Η διακήρυξη της 3ης του Σεπτεμβρίου του 1974 έχει μπει από καιρό στο μουσείο και, κατά συνέπεια, η νέα διακήρυξη θα είναι αναγκαστικά προσαρμοσμένη στο πνεύμα της εποχής.

● Οι νέες θέσεις του ΠΑΣΟΚ έχουν από καιρό δει το φως της δημοσιότητας και το ενδιαφέρον εστιάζεται πλέον στο αν θα εξασφαλίσουν να υπάρχουν οι θολές διατυπώσεις του τύπου «προνομιούχοι» - μη προνομιούχοι».

ΕΝΑΙ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ δύσκολο, αυτή την περίοδο που προσφέρει «για μετωπική αντιπολιτευτική τακτική» το ΠΑΣΟΚ να ασχοληθεί σε βάθος με τα σοβαρά προβλήματα της ελληνικής κοινωνίας, να εξειδικεύσει τις θέσεις του και να προτείνει συγκεκριμένες λύσεις. Είναι, το πιθανότερο είναι να συνεχίσει τις «συγκρουσιακές πολιτικές, με μόνο στόχο τη συσπείρωση υποστηρικτών», όπως λέει και ο πρώην υπουργός του, Κ. Σπηλιός («Νέα» 19/9), υπέρμαχος, ως γνωστόν, του «εξουγγιονισμού» μολί με άλλα στέλεχη που δεν έχουν όμως ουσιαστικές ελπίδες να επιβάλουν την άποψή τους στο συνέδριο.

Έτσι, η σημαντικότερη στιγμή του συνεδρίου αναμένεται να είναι η νύχτα της Κυριακής, όταν θα βγαίνουν από τις κάλπες τα νέα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής του κόμματος. Αυτό, άλλωστε, είναι σαφές από τη συμπεριφορά και των ίδιων των στελεχών του ΠΑΣΟΚ, κυρίως των ηγετικών, που έχουν αποδωθεί σε αγώνα για την εξασφάλιση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού «δικών» τους συνέδρων.

Αντικειμενικός στόχος είναι, βεβαίως, η διεκδίκηση των πρώτων θέσεων στη σειρά εκλογής στην Κ.Ε., που σημαίνουν εγγραφή κάποιου υποθήκης για τη μεταπαπανάδρεια εποχή.

Αλλά, ακόμη και το ποιος θα εκλεγεί και με ποια σειρά στη νέα Κ.Ε. του ΠΑΣΟΚ υποβαθμίζεται αυτόματα από το γεγονός της παντοδυναμίας του Α. Παπανδρέου. Η παρουσία του οποίου είναι σήμερα το μεγάλο πρόβλημα του ΠΑΣΟΚ.

Ο κ. Παπανδρέου αποτελεί τον κρίκο που κρατάει ενωμένο το ΠΑΣΟΚ και κανένας στέλεχος του δεν μπορεί να διανοηθεί αυτή τη στιγμή τι θα συμβεί, αν, για οποιονδήποτε λόγο, εκλείψει. Ταυτόχρονα, το αναγκαστικό του αρχηγού του αποτελεί για το ΠΑΣΟΚ εμπόδιο για οποιεσδήποτε διεργασίες, οι οποίες θα το οδηγούσαν σε αναθεώρηση ορισμένων πλευρών της πολιτικής που ακολούθησε κατά την κυβερνητική οκταετία. Και, κυρίως, θα του επέτρεπαν να λειτουργήσει περισσότερο συλλογικά. Τούτέστιν, οι αποφάσεις να μη λαμβάνονται από τον Έναν ή, έστω, από μια μικρή ομάδα εκλεκτών του.

ΟΣΤΟΧΟΣ της «δημοκρατικής και συλλογικής λειτουργίας» είναι μάλλον ανέφικτος, όσο κυριαρχεί ο κ. Παπανδρέου, ανεξαρτήτως και της θέλησής του ίδιου. Γιατί θα ήταν αφέλεια να υποθέσει κανείς ότι θα βρεθούν στελέχη που θα απαιτήσουν και θα επιβάλουν τη λήψη συλλογικών αποφάσεων. Όταν, μάλιστα, στα ηγετικά όργανα, δηλαδή στο Εκτελεστικό Γραφείο, όπου (υποτίθεται ότι) λαμβάνονται οι αποφάσεις, πιθανότατα θα εκλεγούν τα ίδια πρόσωπα που είχαν την ευθύνη της καθοδήγησης του κόμματος, τουλάχιστον τα τελευταία δέκα χρόνια. Η προσηλυτική δίδα ή τριών νέων δεν θα αλλάξει την εικόνα, αφού είναι βέβαιο ότι θα κυριαρχήσει - και στις επιλογές του κ. Παπανδρέου - η λογική των ισορροπιών, αλλά και της αλληλοεξουδετέρωσης των στελεχών που εμφανίζονται ως επικραλές των διαφόρων «ρευματίων» ή «τάσεων».

Θέλουμε πολύ απλά να πούμε, ότι αυτό το συνέδριο θα είναι ένα συνέδριο ρουτίνας ή μεταβατικό ή μεσοσταθμικό, όπως το έχουν χαρακτηρίσει. Σε καμία, όμως, περίπτωση δεν θα είναι «συνέδριο σταθμός», και πολύ περισσότερο συνέδριο που θα απασχολήσει σοβαρά την ελληνική κοινωνία. Ο απεργιακός τωρύακας δεν σφηνεί τέτοια περιθώρια.

Γι' αυτό, στέλεχη του ΠΑΣΟΚ μιλάνε από τώρα για ένα νέο συνέδριο, που πρέπει να γίνει ίσως και τον επόμενο χρόνο, ακριβώς για να μπορεί να πραγματοποιηθεί όσα δεν μπορεί το σημερινό. Αλλά η πρόταση αυτή μάλλον θα μείνει πρόταση. Το πολιτικό κλίμα, που με μαθηματική ακρίβεια οδηγεί σε οξυτάτη σύγκρουση με την κυβέρνηση Μητσοτάκη, δεν σφηνεί περιθώρια για τέτοιες «πολυτέλειες».

ΝΟΜΙΖΟΥΜΕ ότι είναι πλέον κοινή διαπίστωση, ότι ο κ. Μητσοτάκης εργάζεται για τον κ. Παπανδρέου. Μένει σε πέντε μήνες η κυβέρνηση της Ν.Δ. κατ'εφεύρο να χάσει και τα τελευταία περιθώρια λαικής ανοχής που διέθετε και να προσφέρει στο ΠΑΣΟΚ ανέλυστα δώρα. Χωρίς την παραμικρή προσπάθεια, είναι βέβαιο ότι το ΠΑΣΟΚ θα δρέψει τους πρώτους καρπούς στις δημοτικές εκλογές.

Για να διεκδικήσει, όμως, το ΠΑΣΟΚ και πάλι την εξουσία, δεν αρκεί η αποτυχία μείν πολιτική της Ν.Δ. Αλλά ακόμη κι αν επανακαμύψει στις κυβερνητικές θέσεις, το σημερινό ΠΑΣΟΚ δεν παύει να εγείναι ότι θα πορευθεί διαφορετικά απ' ό,τι στην παρελθούσα οκταετία. Δεν διαθέτει την εξουσία καλὴν μαρτυρίαν. Και δεν θα έχει τη λαϊκή ανοχή ούτε για ένα μήνα. Οι περίοδοι χρίστος μάλλον έχουν χαθεί οριστικά για τα δύο μεγαλύτερα ελληνικά κόμματα.

Πόσο, όμως, το συνέδριο του θα ασχοληθεί με αυτό το πρόβλημα; Πόσους θα απασχολήσει το πρόβλημα της χυμμένης αξιοπιστίας και πώς θα αντιμετωπιστεί; Μπορούν να το λύσουν τα πρόσωπα που οδήγησαν στη σημερινή κατάσταση;

ΑΝ Η ΠΟΡΕΙΑ αυτή του ΠΑΣΟΚ είναι προβλεπόμενη γραμμικά, είναι προβλεπόμενος και ο ρυθμός κυκλικός του διπολισμού, ο οποίος βεβαίως οδηγεί στη διαδοχή της Ν.Δ. από το ΠΑΣΟΚ, αλλά και στη διαίωξη των σημερινών οξείων προβλημάτων.

Και το Ιράκ στο Συνέδριο

Μπορεί οι Αρχές να του απαγόρευαν, σύμφωνα με απόφαση της ΕΟΚ, τη μετακίνησή του, 30 χιλιόμετρα μακριά από την Αθήνα, αλλά και το Ολυμπιακό Στάδιο και το «Γκραν Σαλέ» της Εκκλησίας είναι μέσα στα όρια. Ετσι, ο προεβουττός του Ιράκ Αμπντέλ Φατχ Χαλρετζί παρόντας και στην έναρξη του συνεδρίου του ΠΑΣΟΚ και στη δεξίωση του Ανδρέα Παπανδρέου. Η κρίση του Κάλπου μοιάζει να είναι πολύ μακριά...

Πληροφορίες ανέφεραν ότι αντικατέστησε τους εκπροσώπους του κόμματος Μπαάθ, που δεν μπόρεσαν να έλθουν στην Αθήνα.

του Περίσσει.

Μα η υποκρίση περισσεύει στην εξής παράγραφο:

«Σε κάποιους ισχυρούς στον χώρο του Τύπου δεν άρεσε η προσπάθεια της «Πρώτης». Και την υπονόμωσαν πολλές φορές, άλλωστε θεωπυοντάς την πονηρά κι αλλοτε πολέμωντας την ανοικτά».

Σε ποιους «ισχυρούς» αναφέρεται συντηροποι; Μήπως στην Τυποεκαδοτική Α.Ε.; Γι' αυτό την κλείσατε; ΓΡ. Ρ.

Λουκέτο

Στις γειτονικές μας χώρες βοηθούν και στηρίζουν ηθικά και οικονομικά τα πανεπιστήμιά τους, ιδιαίτερα όταν αυτά βρίσκονται σε παραμεθώριες περιοχές. Εμείς, αντίθετα, τα συρρικνώνουμε και τελικά τα... κλείνουμε.

Αφορμή για την επισήμανση αυτή δίνει η ανακοίνωση της προτείας του Δημοκρατικού Πανεπιστημίου Θράκης (Δ.Π.Θ.). Ακού τονίζε ότι «η συγκλητός στην τελευταία συνεδρίασή της, αφού συζητήσει το ελέγχοντα πρόβλημα που καθίστανον αδύνατη η λειτουργία των περισσότερων ακαδημαϊκών μονάδων του πανεπιστημίου», αναφέρεται και στη μείωση των πιστώσεων για τις λειτουργικές δαπάνες του Δ.Π.Θ., στην περικοπή των πιστώσεων για τις θέσεις ΔΕΠ, στην έλλειψη διοικητικού προσωπικού, μετά την άρνηση του υπουργείου Προεδρίας να ρυθμίσει το θέμα των επί συμβάσει υπηρτούντων και στη μη έγκαιρη απόφαση από τη μέση εκπαίδευση καθηγητών στα παιδαγωγικά τμήματα και το ΤΕΟ.Α. Μετά από τις διαπιστώσεις αυτές τα μέλη της συγκλητός έδεσαν στη διάθεση του πρύτανη τις παρατηρήσεις τους.

Κυκλοί προσκεκίμενοι στο πανεπιστήμιο ακρότητες να ανοίξουν λογαριασμό σε Τράπεζα της Κομοτηνής, για να καταθέτουν τον «βολόλο τους» ό,τι επιθυμούν τη συνέχεια της Ομοσπονδίας του πανεπιστημίου. Όσοι πιστοί λοιπόν προσηλβ... με το χέρι στην τσέπη.

Σ. ΣΟΛ.

Μετά την αξιοποίηση του αεροσκάφους του κ. Κυριακού ήρθε η σειρά αυτού, του κ. Λάτση. Με το ιδιωτικό αεροπλάνο του μεγαλοεφοπλιστή, λοιπόν, επέστρεψε χτες από τις Βρυξέλλες ο πρωθυπουργός, ο οικογένης του και οι υπουργοί.

Ανάσα στις Βρυξέλλες

Συνάδρση Ελλήνων διπλωματών στο αεροδρόμιο των Βρυξελλών χτες τα μαύρα χαράματα, 6 η ώρα! (Βάρβαρη ώρα ακόμη και για δημοσιογράφους). Οι τρεις Έλληνες πρέσβεις: Στην ΕΟΚ, στο ΝΑΤΟ, στο Βέλγιο, ο Έλληνας αναπληρωτής πρέσβης στο ΝΑΤΟ, ο Έλληνας πρόεδρος στις Βρυξέλλες, περμανόν τον Έλληνα πρωθυπουργό από το Τόκιο, που εκπέταρε στην Αθήνα μέσω Βρυξελλών με την «Σαμπλένα» για 'ν' αποφυγή τον ιαπωνικό τωρύα.

Ο κ. Μητσοτάκης, η κ. Μαρίκα Μητσοτάκη, η κ. Ντόρα Μπακογιάννη και ο υπουργός Οικονομικών κ. Παλαιολογασάς βγήκαν από τη «Σαμπλένα» στις 7 παρά κάτι και στις 7.30 έφυγαν για την Αθήνα με ιδιωτικό αεροπλάνο (του κ. Ι. Λάτση) από το στρατιωτικό αεροδρόμιο των Βρυξελλών.

Στη μισή ώρα, που έμεινε στην αίθουσα των επισήμων ο κ. Μητσοτάκης, πρόδωσε να επικαιρονηθεί τηλεφωνικά με το γαλλικό της ΕΟΚ και τον ΝΑΤΟ. Δεν πρόδωσε... να πει τον καρό του!

Μόνον η κ. Μαρίκα, που αφορρηλατική πρώτη, είχε την άνεση να πει τον καρό της και να διηγήσει τις «ιππωνικές» εντυπώσεις της. Η κ. Ντόρα προτίμησε να επικοινωνήσει τηλεφωνικά με το γαλλικό της. Ο κ. Παλαιολογασάς βρήκε την ευκαιρία να εκφράσει την ικανοποίησή του για τις νέες σχέσεις της Ελλάδας με το ιαπωνικό κράτος.

Και για την χαμένη «χρυσή Ολυμπιάδα»: — Φεύγαμε κ. πρόεδρε. Το αεροπλάνο είναι έτοιμο ν' απογειωθεί! Κανείς δεν πρόδωσε να μιλήσει; Ο Πρωθυπουργός βιάστηκε να πει μια τελευταία γουλιά καφέ, άραξα μια τσάντα, βίβλη της κ. Μαρίκα να σπυκωθεί και έδωσε το σύνθημα της αναχώρησης... Ήταν η τελευταία ανάσα στα μεγάλα ταξίδια Τόκιο - Αθήνα μέσω Βρυξελλών. Αρχίζει τώρα ο ελληνικός... τωρύακας! Π.Π.

Πριν 30 χρόνια... σαν σήμερα ... Πριν 60 χρόνια

- Αντικαταστάθηκε διαδοχικά έξι από την άδρα του ΟΗΕ στη Νέα Υόρκη. Έκτοτε αντήρηση του ηγέτη της Γιουγκοσλαβίας στρατηγό Τίτο.
- Μεγάλη διαδήλωση Κοινοτών και Μαύρων υπέρ του Φιντέλ Κάστρο στο κέντρο της Νέας Υόρκης.
- Ο γεροστρατής Κένεντι (ήρθε από τον αμερικανικό λαό να εκπροσωπηθεί για να υπερκερσεί σε έργα και παραγωγή) τη Σοβ. Ένωση.
- Ελπίδες ειρήνευσης στο Κονγκό. Αποχώρησαν από την Κατάγια οι δυο μεγάλες εισβολές του Λουμυρίνα.
- Ικανοποίηση στη Λευκωσία για την είσοδο της Κύπρου στον ΟΗΕ.

- Διαδοχικώς οργανώθηκε στο Βερολίνο το κόμμα των Εθνικοσοσιαλιστών του Χίτλερ.
- Το Φασιστικό Κόμμα της Ιταλίας αποφάσισε να συγκαλέσει και γυναικείους συνέδρους.
- Προήλθε μέτρα λαβάνων οι αγγλικές αρχές στην Παλαιστίνη για να αποφευχθούν συγκαταστάσεις Αράβων - Εβραίων.
- Αρχισαν συνηνοήσεις για μείωση των πολεμικών χρεών της Μ. Βρετανίας και των άλλων νέων συμμάχων, προς την Αμερική.
- Μέτωπο συγκεντρώσε η αντιπολίτευση στη Βουλγαρία για την ανατροπή της κυβέρνησης.
- Η μελέτη για το δίκτυο υπονόμων της Αθήνας παραδόθηκε στον υπουργό Συγκοινωνιών.
- Αρχίζει στην Αθήνα το διεθνές Βυζαντινολογικό Συνέδριο.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ Η ΑΤΜΟ-ΣΦΑΙΡΑ στην αίθουσα του Ολυμπιακού Σταδίου της Αθήνας, όπου άρχισε γιες το πρωί το δεύτερο συνέδριο του ΠΑΣΟΚ. Μόνο που σε τίποτα δεν θυμίζει το αντίστοιχο του 1984. Αλλά εποχή εκείνη, σε κλίμα θριάμβου και αισιοδξίας για καλύτερες μέρες. Σε άλλους τόνους το τωρινό συνέδριο, από το οποίο, άλλωστε, ελάχιστα είναι εκείνοι που περιμένουν σημαντικές εξελίξεις.

Χιλιάδες άνθρωποι άρχισαν να συρρέουν στο Στάδιο από τις 10 το πρωί (μόνο οι συνεδρείοι είναι 4.000). Στην αμφιθεατρική αίθουσα πήραν τη θέση τους όλα τα γνωστά στελέχη του ΠΑΣΟΚ, οι εκπρόσωποι όλων των ελληνικών κομμάτων (πλην της Νέας Δημοκρατίας, που δεν προσκλήθηκε), τα μέλη των ξένων αντιπροσωπειών και δεκάδες Έλληνες και ξένοι δημοσιογράφοι.

Αίσθηση προκάλεσε η είσοδος στην αίθουσα της κυρίας Δημήτριάδης Λιάνης - Παπανδρέου, η οποία, ως γνωστόν, είναι σύμβουλος εκλεγείσα από την Τοπική Οργάνωση Νέας Ερυθραίας. Είναι άγνωστο αν η αύξυνος του προέδρου του ΠΑΣΟΚ θα διεκδικήσει να εκλεγεί και στην Κεντρική Επιτροπή του Κινήματος (από το 1984, Κόμματος, όπως είχε ο κ. Παπανδρέου). Η κυρία Λιάνη κάθισε στην πρώτη σειρά των καθισμάτων, δίπλα στον Δ. Καραγκουλάκη του Συνασπισμού και ακριβώς απέναντί από την εξέδρα, όπου καθόνταν ο πρόεδρος και τα μέλη του Ε.Γ. του ΠΑΣΟΚ. Αισιότητα έγινε η απουσία από τις θέσεις του Ε.Γ. του Γιώργου Γεννηματά, ο οποίος την ώρα εκείνη ήταν στη Βουλή μαζί με άλλους 9 βουλευτές του ΠΑΣΟΚ και έφταναν τελικά στο Στάδιο λίγο πριν τελειώσει η ομιλία του Α. Παπανδρέου.

Το συνέδριο ανοίγει ο ευρωβουλευτής Χρήστος Παπουτσάκης εκ μέρους της Κεντρικής Οργανωτικής Επιτροπής και αμέσως μετά άρχισε η ομιλία του προέδρου του κόμματος. Με βροχακή φωνή ο κ. Παπανδρέου είπε από την αρχή ότι θα πει «λίγα λόγια για το παρόν, λίγα για το μέλλον» και πρόσθεσε «μάλιστα ότι θα μιλήσει χωρίς την ξύλινη γλώσσα ενός κομματικού κειμένου, αναγνωρίζοντας ότι και αυτή αποτελεί συ-

Συνέδριο χωρίς θριάμβους

ΣΕ ΑΛΛΟ ΚΛΙΜΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΤΟΥ 1984

στατικό στοιχείο της κρίσης των λέξεων και των συμβόλων του ΠΑΣΟΚ.

Ο κ. Παπανδρέου μίλησε επιμύηση ώρα. Ιδιαίτερη εντύπωση προκάλεσε η ανάλυσή του για τη διεθνή κατάσταση (πάντα τα ηγίανε καλά με το εξωτερικό) - έλεγαν συνεδρείο και δημοσιογράφοι) και αμέσως μετά μίλησε για την πολιτιστική ταυτότητα της Ελλάδας τονίζοντας ότι «ο βασικός συνειδητός ιστός της υπόστασής μας είναι η ελληνική γλώσσα, η γεωγραφική θέση και η μορφολογία της χώρας και η ορθόδοξη».

Λίγα σημεία του λόγου του χειροκροτήθηκαν ιδιαίτερα, όπως η αναφορά στη στάση της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ απέναντί στην Τουρκία το Μάρτιο του 1987, στη νεολογία, στην ανάγκη για ενεργοποίηση των μελών του κόμματος κ.ά.

Αμέσως μετά την ομιλία Παπανδρέου δόθηκε ο λόγος στους εκπροσώπους των ελληνικών

κομμάτων και των ξένων αντιπροσωπειών. Ιδιαίτερα χειροκροτήθηκε ο πρόεδρος της κυπριακής Βουλής και του σοσιαλιστικού κόμματος ΕΔΕΚ Βασίλης Λυσσαρίδης, ο οποίος μίλησε πρώτος. Ακολούθησε ο πρόεδρος της Σοσιαλιστικής Ομάδας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Ζαν Πιερ Κοτ, ο εκπρόσωπος του Συνασπισμού Δ. Καραγκουλάκης, του ΚΚΕ Ν. Καλούδης της ΔΗΝΑ Φώβος Σεντιέρης, της ΕΑΡ Γρ. Γιάνναρος (όλοι χειροκροτήθηκαν θερμά), κ.ά.

Ακολούθησε ο απολογισμός της Κεντρικής Επιτροπής και το ποδοβρεχικό συνέδριον επί αυτού. Ιδιαίτερη εντύπωση προκάλεσε, μεταξύ άλλων, η ομιλία του παπα-Βασίλη Ρεμούνδου, ο οποίος καταφέρθηκε «μμετώς» εναντίον του Α. Παπανδρέου επειδή «έχει αποκαλέσει φίλο του τον αρχιεπίσκοπο Σπυρίδιον. Ο ίδιος συνεχίζει λέγοντας ότι δεν είναι υπέρ του... λιβανισματος, αλλά υπέρ της επαναστατικής διδασκα-

λίας του Χριστού.
Το προεδρείο

■ Αντιθέσαν πολλοί συνεδρείο στην πρόταση του Ανδρέα Παπανδρέου για το θυμέλι προεδρείο του συνεδρίου.

Ο **Θόδωρος Κατσανβίδης** (ζητήσε να εγκριθεί το συνέδριο ένα όλα τα ανάστα που προτάθηκαν κι όχι μόνο «πακέτο» το προεδρείο που πρότεινε ο Ανδρέας Παπανδρέου. Ακολούθησε μια συσχολή στο τι ζητήθηκε να ψηφιστεί και τι όχι. Με αποτέλεσμα να εγκριθεί υπό ασφείας συνθήκες η πρόταση του προέδρου.

■ **Παροδίδω** την προεδρία στο προεδρείο, είπε ο Ανδρέας Παπανδρέου κι αποχώρησε. Έμεινε όμως η συνεδρεία - σύζυγος του Δημήτρη Λιάνη.

Το προεδρείο του συνεδρίου αποτελούν οι: **Ι. Χαράλαμπος**, **Γ. Μωραϊτίης**, **Αίλα Χριστοφορίδου**, **Ιω. Παπαπούλου**, **Ηλ. Ευαγγελίδης**, **Α. Κανελλόπουλος**, **Χρ. Παπουτσάκης**.

Από τους συνεδρείους προτάθηκαν, αλλά δεν ψηφίστηκαν οι Παιναυτιλίδης, Παπαλιναός, Ρουτσάπουλος, Μ. Κορρά, Ντεγιάννης, Ακρίτι.

Λιάνη, Λυσσαρίδης, στην πρώτη σειρά

«Είμαστε αναγκασμένοι να σταθούμε απέναντί σε φαινόμενα όπως καριερισμός, απορροφές, κοκκιές νοσημένη τήρηση της δημοκρατικής διαδικασίας, επιβολή ξένων σταχών προς το Κίνημα», είπε ο **Δημήτρης Παπαδόπουλος** κάνοντας τον νειδαρχικό απολογισμό. Μόνο που η αντιρρητική πλειοψηφία των συνεδρείων είχε διαφορετική διάθεση:

■ **Πες μας ανάστα** αυτών που διέγραψες φωνάζαν από την αίθουσα.

■ **Λένε ανάστα**, πλήθυναν οι φωνές και ανάστασαν τον **Δημήτρη Παπαδόπουλο** να διακείν τον απολογισμό του.

■ Τα μέλη της αυτονομιστικής Τοπικής Οργάνωσης Βυρωνα που μετέχουν στο συνέδριο κατέθεσαν κοινή δήλωση τους στο προεδρείο με την οποία διαμαρτυρήθηκαν για τον τρόπο εκλογής του προεδρείου. Στη διαμαρτυρία τους τόνισαν ότι δεν αντιδρούν στο συγκεκριμένο πρόσωπο αλλά στο ότι το περισσότερο είναι μέλη της απερχόμενης Κεντρικής Επιτροπής.

■ **Με τη χαρά** ότι θα μιλήσει για την απολογιστική ένεσε ο **Σπύρ Κωστόπουλος**. Γιατί μόλις ακούστηκε το όνομά του, τελέθηκε θέμα διαδικαστικό να μη μιλήσουν τα μέλη του απερχόμενου Κ.Ε. ε-

πείδη προχθες συζητήσαν σε ειδική συνεδρία τους τον απολογισμό.

Ο συνεδρείο με συντηρητική πλειοψηφία υπήσαν να μη μιλήσουν τα μέλη της Κ.Ε.

■ Σιωπή της Κωστόπουλος έλπιζε να μιλήσει σήμερα.

■ **Ενα δισ. δρχ.** είναι σήμερα οι αποφείες του ΠΑΣΟΚ για τρέχουσες ανάγκες, πληροφορήσαν το συνέδριο ο κ. Μ. Δωρής υπεύθυνος της Επιτροπής Οικονομικού Ελέγχου του Κινήματος.

Στον απολογισμό, αναφέρθηκε ότι την εποστία 1984-1990, που μεσολάβησε ανάμεσα στα δύο συνέδρια, εισπραχθηκαν και ζοδευτηκαν περίπου 10,5 δισ. δρχ. (τα περισσότερα, 4,5 δισ. το 1989) ενώ τα εσπία που υπήρχε σήμερα είναι 175 εκ. δρχ. Τόνισε ότι αν θέλει σοβαρά το ΠΑΣΟΚ να ακουστεί η φωνή του, είτε μέσα από τηλεοπτικό στόμφο είτε με ραδιοφωνικό σταθμό, τότε πρέπει γρήγορα να τεθούν τα οικονομικά πλαίσια.

■ **Ευτυχώς** που πάρεη ο φωτογράφος που παπαλεί ο φωτογράφοι, για να μπορούμε να αποδείξουμε ότι είμαστε σε συνέδριο, είπε ο πρώην υφυπουργός Φιλ. Πετράκης στις 11 το βράδυ, μιλώντας πριν κενών εδρώνων.

Παπανδρέου: Η στρατηγική γι

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΣΕΛ 15

νειδητή επιλογή μας. Όχι για να πετύχουμε από τους εταίρους μας να προοδεύσουμε, αλλά για να συνυπαρξούμε και να συνερ-γασθούμε μαζί τους.

Για το ΠΑΣΟΚ η επερχόμενη καταρροή των συνόρων των χωρών της ΕΟΚ, δεν σημαίνει απειλή της εθνικής μας ταυτότητας. Αντίθετα, ανοίγει νέους ορίζοντες για μια κοινή πορεία συνάντησης με άλλους Ευρωπαίους πολίτες, αλλά και με δυναμίες του Ελληνισμού της διασποράς. Η συνάντηση αυτή, μπορεί να έχει θετικές επιπτώσεις στην εξέλιξη όλων των παραμέτρων που καθορίζουν το εθνικό γίνεσθαι: Εθνική Αμυνα, πολιτισμός, ενότητα του Ελληνισμού, δημοκρατική και περιφερειακή ανάπτυξη.

Το αναπτυξιακό μας όραμα

Εχουμε ήδη εξαντλήσει τις δυνατότητες άσκησης ανεξάρτητης εθνικής πολιτικής με το δομμένο επίπεδο της οικονομικής και τεχνολογικής μας ανάπτυξης. Απώθηση των καιρών είναι ο εκσυγχρονισμός της οικονομίας μας, που απαιτήθηκε οδηγεί σε μια Ελλάδα με δυνατότητα να ανταπεξέλθει στον ανταγωνισμό και παράλληλα αρκετά ισχυρή ώστε να μπορεί να ορίσει μόνη της το μέλλον της.

Ο εκσυγχρονισμός αναμφισβήτητο θα στηριχθεί σ' ένα σφριγηλό τομέα της μεταποίησης. Η βιομηχανική ανάπτυξη για μας, σημαίνει παραγωγή εξειδικευμένων προϊόντων με πι-

στοποιημένη ζήτηση. Σημαίνει, επιχειρήσεις μεσαίου μεγέθους με προϊόντα υψηλής ποιότητας. Σημαίνει, ανταγωνιστική οργάνωση των μικρών επιχειρήσεων. Σημαίνει επιχειρήσεις με σχέδια που προβλέπουν καταναλωτές και ανταγωνιστές σε κλίμα ευρωπαική και όχι ελληνική. Η προσπάθεια αυτή ασφαλώς πρέπει, κατά κύριο λόγο, να αναληφθεί από τον ιδιωτικό τομέα.

Ο δημόσιος τομέας επιφορτίζεται με την καιρία ευθύνη εξασφάλισης των προϋποθέσεων για την ανάπτυξη: επένδυσεις μεγάλης κλίμακας με στόχο τον περιορισμό της ενεργειακής μας εξάρτησης, το διαρκές εκσυγχρονισμό του τραπέζιου συστήματος και την ανταγωνιστικότητα της επικοινωνιακής και συγκοινωνιακής υποδομής, είναι αναγκαίο να προγραμματιστούν και να ενταχθούν σ' ένα εθνικό αναπτυξιακό σχέδιο.

Τέλος, η περιφερειακή κατανομή των πόρων σε συνδυασμό με την ολοκλήρωση της πυρμαίδας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, θα εξασφαλίσει την ισορροπημένη ανάπτυξη στο πλαίσιο του δημοκρατικού προγραμματισμού. Η σημαντικότερη όμως προϋπόθεση για την ευόδωση της εθνικής μας στρατηγικής, είναι η ενότητα του ελληνικού λαού χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς. Δεν παραγνωρίζουμε τις υπαρκτές κοινωνικές αντιθέσεις και δεν τηρούμε «ουδέτερη στάση» απέναντί τους. Πιστεύουμε όμως, ότι η εθνική στρατηγική μας, πράγματι εξυπηρετεί ευρύτερα λαϊκά συμφέροντα. Γι' αυτό γυρω της, μπορεί να σφωρη-

λατθεί σήμερα, περισσότερο από ποτέ, η **εθνική λαϊκή ενότητα**.

Γνωρίζουμε ότι η διαδικασία επίτευξης της κοινωνικής προόδου είναι και πάλι αντικείμενο μιας καιρίας ιδεολογικής σύγκρουσης. Πράγματι βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη η αντιπαράθεση της προοδευτικής σκέψης με τον συντηρητισμό. Η συντηρητική σκέψη σήμερα, προτείνει την αποκατάσταση της ενδρασης από το «ρεαλισμό», της ερμηνείας με τη ανάλυσή της στην «πληροφόρηση», της δημιουργικότητας, της «γνώσης», της αισθητικής από την «μόδα», της προσωπικότητας από την «μοιαιμομορφία» και τελικά της πολιτικής, από την «τεχνογνωσία».

Οι κάτοχοι των πληροφοριών, σαν αξιολογιστές της πραγματικότητας, πρέπει να αρχούν των πολιτών. Επιστρέφουμε έτσι πάλι στον αυταρχισμό των επιδιωχτών και στην αρχή μιας ιδιότητας αριστοκρατίας της γνώσης.

Για μας είναι σαφές πως, μέρα με τη μέρα, προκύπτει σαν μια αναγκαία κοινωνική πορεία, αυτό που πολιότερα ονομάζουμε «Τρίτος δρόμος». Αυτή η προέγηση διατηρεί αλώβητες τις ιδεολογικές ασπίδες από όπου εκπορεύθηκαν όλες οι απόπειρες για ανώτερης μορφής νέες σοσιαλιστικές κοινωνικές οργανώσεις στον αιώνα μας. Παράλληλα αμσφισθεί όλα τα πεπραγμένα, χωρίς εξαιρέσεις, που έχουν προκύψει στο όνομα του σοσιαλισμού, και εδώ, αλλά και σε άλλες χώρες.

Απαραίτητο εχέγγυο για την θετική σχέση ανθρώπου και δημιουργίας είναι η κοινωνική δικαιοσύνη των παραγόμενων

προϊόντων. Εξίσου απαραίτητη θεωρούμε τη συνδραση της υμιοβής με τον παραγόμενο πλούτο. Δεν διαπραγματεύαμε στην ελπίδα απαιτούμενη ιδιαιτερότητα, αλλά και τη μεγιστή δυνατή κοινωνική υποδομή. Πιστεύουμε στις πολιτιστικές αξίες και στις κοινωνικές εικόνες που αναδίδουν αυτό το πρότυπο διαγωγής. Με την έννοια αυτή είναι όλη μόνο επιθυμητή, αλλά και συμβατή η ατομική πρόοδος με την ανάπτυξη του κοινωνικού κράτους.

Οι διαφορές

Οι διαφορές μας όμως με τη συντηρητική σκέψη, δεν εξαντλούνται εδώ.

Για μας, η ατομική πρωτοβουλία είναι το γνωρίσμα του πολίτη, ενώ για τον συντηρητισμό, του ιδιώτη. Για μας η ευθύνη είναι ατομική, ενώ για τον συντηρητισμό συλλογική.

Για μας ο περιορισμός της κρατικής εξουσίας επιτυγχάνεται με την κοινωνικοποίηση, ενώ για τον συντηρητισμό με την ιδιωτικοποίηση.

Για μας οι τρεις τομείς της οικονομίας λειτουργούν στο πλαίσιο του δημοκρατικού προγραμματισμού, ενώ για τον συντηρητισμό ισορροπούν αυτόματα, την απόλυτη κυριαρχία των νόμων της αγοράς.

Για μας, οι θεσμοί υπηρύνουν την απελευθέρωση των κοινωνικών σχέσεων, ενώ για τον συντηρητισμό χρησιμοποιούν για την καθύλωση της κοινωνικής δυναμικής.

Οι αρχές μας

1. Η δημοκρατία στην πληροφόρηση. Χωρίς ίσες δυνατό-

τητες ενημέρωσης, καμία άλλη «όσπετη δεν είναι εφικτή. Η πολιτεία οφείλει να εγγυάται την ελεύθερη διακίνηση των πληροφοριών. Γι' αυτό ακριβώς είμαστε αντίθετοι στον έλεγχο των μέσων μαζικής ενημέρωσης από την οποία ελληναρχία, ιδιωτική, κρατική, διενθική η άλλη.

Και αν σ' αυτό κι εμείς δρούμε με κάποιες ευθύνες, το αναγνωρίζουμε.

2. Η εξέλιξη των θεσμών. Η εξέλιξη των θεσμών προϋποθέτει ευρύτερη κοινωνική συνείδηση. Οι νέοι θεσμοί πρέπει να σεοράζονται δυναμικές που αναπτύσσονται και όχι να επιβάλλονται ανήλικα από τον όποιο νομοθέτη.

3. Η αποκέντρωση. Το άνοιγμα των δημοκρατικών διαδικασιών στην κοινωνία είναι η απάντησή μας στο συγκεντρωτισμό, στο συντηρητισμό και στην αυθαρισία, της οποίας εξουσίας, κρατικές, κομματικές ή άλλες.

4. Η προστασία του κοινωνικού κεφαλαίου. Σε ότι αφορά το περιβάλλον, η ιδιωτική και κρατική επιδιωκτικότητα είναι χωρίς προσηγορία. Συχνά περιβάλλει σε αίσια με τους νόμους. Η προστασία του περιβάλλοντος από την αυθαριότητα εκμεταλλεύεται δεν είναι ευχή. Επιβάλλεται την κοινωνική συνείδηση για μια πρόσηγορη πολιτική δια- τανών και επενδύσεων μέσα στον περιπαλογοισμό του κράτους. Επιβάλλεται η πραγματική μορφία. Επιβάλλεται η ευρωπαική της. Επιβάλλεται η διεθνή συν-εργασία των δυναμικών της σ' υλοποίηση για την αντιμετώπιση των υπερβερτικών καταστροφών που περιβάλλονται. Επιβάλλεται την αναπληρωτή του κλιματικού αν-ο-

χής που ενδημεί με ευθύνη όλων μας. Επιβάλλει την πιν' όλη σ' ομική προσπάθεια και ιδίως της οία.

5. Η διαρκής εκπαίδευση. Είναι η απάντηση στη δομική ανεργία που επαπειλεί ο γρήγορος παραγωγικός εκσυγχρονισμός των πορενέργειά του. Ο ηλεκτρονικός αναλυτήρισμα της δράσης μπορεί να αποτελέσει τη βάση για μια νέα διαίρεση της κοινωνίας σε τάξεις και μάλιστα χωρίς προσηγορία των ασπέντερων. Χωρίς διαρκή εκπαίδευση υπονομεύονται τελικά το κράτος πρόνοιας.

6. Οι ανθρώπινες σχέσεις. Ο ατομικισμός, οι φιλοδοξίες, οι σχέσεις, η ανισότητα των υύλων, είναι οι βασικότερες ιδιότητες εκδηλώσεις που συντηρούν την αποξένωση και λειτουργούν αναστασιακά στην αποκάλυψη των πραγματικών αντιθέσεων στους κόλπους της κοινωνίας. Για την αναπληρωτή τους απαιτείται πάνω απ' όλα οργανωμένη πολιτική δράση. Οφείλουμε να αποδέχουμε την αβίαση αντιμετώπιση τα και τον κίνδυνο της ιδιαιτερότητας. Αυτή είναι η απάντησή μας στην ηλεκτρονική νοσηρία που οικιακά καταρτίζουν, που λη- τουργεί τον προπλήρηση για την επιβολή της εξουσίας της ιρι-στωκρατίας της γνώσης.

7. Η ελευθερία στη σκέψη και στην έκφραση. Είναι διαπονήζονται η μέγιστη δυνατή ποικιλία και ο πλούτος των ιδεών. Είναι αδύνατο να κληθεί μορφή λογαριασμός η εξέλιξη. Η πνευματική παραγωγή δεν χυσιζείται τον έ- λεγχο καμίας αρχής.

8. Η ανεξαρτησία της επιστήμης και της τέχνης. Είναι διαπονήζονται η μέγιστη δυνατή πρι-ο-

ΡΕΚΟΡ σε ήπτες

ΜΕ σκληρά λόγια η συντριπτική πλειοψηφία των ομιλητών κατά τη χθεσινή πρώτη μέρα των εργασιών του συνεδρίου δήλωσε ότι θα καταψηφίσει τον απολογισμό της Κ.Ε. όχι μόνο επειδή διαφωνεί με τις εκτιμήσεις της, αλλά και επειδή αφήνει άθικτα τα τεράστια προβλήματα που έχουν συσσωρευτεί από το 1ο Συνέδριο.

Υπήρξαν, επίσης, και ορισμένες φωνές που καταδίκασαν την απουσία του Α. Παπανδρέου από την απογευματινή συνεδρίαση, αλλά και τη «διόθεση» ορισμένων στελεχών του Κινήματος να ψηφοθερίσουν στα ημερήσια, παρά να βρίσκονται στην αίθουσα, όμως, πριν κλείσουν οι εργασίες της πρώτης μέρας, στην αίθουσα είχαν μείνει μόνο λίγες δε-

ΣΚΛΗΡΗ ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΠΟ ΣΥΝΕΔΡΟΥΣ ΣΤΗΝ ΗΓΕΣΙΑ

δρο του ΠΑΣΟΚ

Χαρακτηριστικά είναι τα περιστατικά, όπου ομιλήτες νεμέ-
τοςγεννημένη έδωσε τα θερμά
συγκρητήριό του στην απερχό-
μενη Κ.Ε., επειδή «στέχει το πα-
κόσιο ρεκόρ να χράει τρεις δια-
δοχικές εκλογικές αναμετρήσεις
και να μην έχει παρατηρηθεί. Αλ-
λος, πάλι, τόνισε ότι η μοναδική
υπηρεσία που μπορούν να προσ-
φέρουν τα μέλη της Κ.Ε. είναι να
μην ξεναλλάξουν υποψηφιότητα.

Μέχρι τις 11 το βράδυ είχαν μι-
λήσει περίπου 100 συνέδριοι. Μια
ώρα, όμως, πριν κλείσουν οι εργα-
σίες της πρώτης μέρας, στην αί-
θουσα είχαν μείνει μόνο λίγες δε-

κάδες συνέδριων από τους 4.117.

Μεταξύ των συνέδριων μίλησαν

και οι εξής:
Μιχ. Γεωργιάδης: Αναντίρη-
τα δεν είναι το συνέδριο των ο-
νειρικών μας Σίγμουρ, όμως, μπο-
ρούμε να λύσουμε ορισμένα ζη-
τήματα, όπως η απουσία συλλα-
γικών διαδικασιών και εκλογικών
αποφάσεων στο ΠΑΣΟΚ.

Πετράτος: Καταψηφίζω τον α-
πολογισμό ως ισοπεδωτικό. Η
Κ.Ε. έχει μεγάλη ευθύνη για τον
απολιτικό ρόλο της οργάνωσης
τα τελευταία χρόνια.

Π. Λαϊσκάς: Καταψηφίζω τον
απολογισμό επειδή δεν αναδει-
κνύει το στοιχείο της πολιτικής ε-

νόνητας.
Μ. Βαφειάδης: Περιμένω
άλλο συνέδριο. Πρόκειται για συ-
νέδριο διαδικασιών με αδύνατο
πολιτικό λόγο. Σημαντικά προ-
βλήματα παραλήφθηκαν και γεν-
νούνται ερωτήματα για το πού
βαδίζουμε.

Γ. Πασιλιάνος: Δεν μπορεί
το συνέδριο να παρέμβει στις
τρέχουσες πολιτικές εξελίξεις.

Μ. Αδριγιαννάκης: Ο απολο-
γισμός της Κ.Ε. είναι προϊόν στελέ-
σφορων ισορροπιών που χρόνια
πια επικρατούν στους κόλπους
της. Αυτή η Κ.Ε. λίγα αποφάσεις
και για πολύ λίγα έχει την ευθύ-
νη.

Χρ. Δημόπουλος: Το θερμό
συγκρητήριό μου στην Κ.Ε., ε-
πειδή κατέχει ένα παγκόσμιο ρε-
κόρ: Είναι η μόνη Κ.Ε. στον κό-
σμο, που έχασε τρεις αλληλοεπλη-
λές εκλογικές αναμετρήσεις και
παράμεινε στη θέση της. Κατα-

ψηφίζω τον απολογισμό. Εκδόλο
το σημάδι σήσης στην Κ.Ε.
Παυλίδης: Δεν μπορεί
να νιώσει ότι έχω τις ίδιες ευθύ-
νες με τον πρόεδρο, ο οποίος δεν
ξέρω καν ποσές ακριβώς αναδο-
μίες έκανε στο Ε.Γ.

Στ. Φορμάκης: Δεν καταψηφί-
ζω τον απολογισμό, επειδή οι
λειτουργίες της Κ.Ε. έχουν σχέση
με τις λειτουργίες όλου του Κόμ-
ματος. Καταγγέλλω κέντρα και
παρακέντρα, από τα οποία στελέ-
χη έπαιρναν και παίρνουν τη να-
μιμοποίησή τους και την εφο-
ρυσμό στην κοινωνία είτε
στην κομματική εξουσία.

Θ. Κωμμένος: Καταψηφίζω
τον απολογισμό. Δεν είμαστε ε-
μείς που το ισοπεδώνουμε όλα
στο ΠΑΣΟΚ. Άλλοι θεωρήσαν δικ-
τούς τους αδικήματα το Κίνημα και
τα ισοπεδώνουν όλα με μια
μουλτωτόλα.

Χρ. Παπαγεωργίου: Καταψη-
φίζω τον απολογισμό, επειδή δεν
σφάζει στη δράση της Κ.Ε. αλλά
της κυβέρνησης. Και αν πιστέ-
ψουμε ότι άσκησε κυβερνητική
έργα, τότε αυτό είναι μια μεγάλη
λευκή σελίδα.

Ι. Κουταλάκης: Φέρουν σοβα-
ρές ευθύνες η Κ.Ε. και ο προέ-
δρος για την καθυστέρηση στη
συγκληση του συνεδρίου. Σοβα-
ρότερες ακόμα είναι οι ευθύνες
του προέδρου, επειδή αποσιώ-
ζει αυτή την ώρα της κρίσης.
Αντ. Γεωργιάδης: Ποτέ πο-
τέναι Κ.Ε. Τα μέλη της να μην
υποβάλλουν πολύ υποψηφιότητα
και να αφήσουν ανοιχτό το δρόμο
στην ανανέωση.

Ν. Σαλάνης: Κατηγόρη-
σαν την Κ.Ε. για σωρεία λαθών
κόλλεσε το συνέδριο να κρατήσει
ένος λεπτού σιγή για τη χαμένη
τιμή της Κ.Ε.

α την Ελλάδα του 21ου αιώνα

έγγισή της αλήθειας. Γι' αυτό ο
κριτής η ανεξαρτησία δεν συνι-
στά και «αυθεντικότητα». Η κρι-
τική και η τέχνη γίνονται τα
πρόσθετα και αποδοτικά ερ-
γία στην υπηρεσία της προό-
δου. Με αυτό τον τρόπο κατο-
χυρώνεται τελικά και η προ-
οδευτική λειτουργία του επιστή-
μονα και του καλλιτέχνη.

Θα ήταν κοινός τόπος ίσως
να επαναλάβουμε, αλλά στις μέ-
ρες μας γίνεται κρίσιμο, ότι κα-
μία προέλευση από αυτές δεν
μπορεί να επιτεχθεί αν οι πολι-
τες δεν διαχειρίζονται οι ίδιοι
την πολιτική. Η ανάθεση της
διοίκησης της πολιτικής στους
επαγγελματίες κομμάτια, ανε-
ξάρτητα από πρόβλεψη, ονομα-
σία ή προσδιορισμό, τους ο-
ποίους έβρισκα, προσωπνίζονται
αρνητικά αποτελέσματα. Γι' αυ-
τό πιστεύουμε ότι οι αρχές μας
οφείλουν να εμπνεύσουν τη λο-
γική της γνήσιας και αυθεντι-
κής λαϊκής συμμετοχής.

Για το ΠΑΣΟΚ

Γνωρίζουμε ότι το όραμά μας
και οι στόχοι μας επιβάλλουν
μακροχρόνια προσπάθεια. Αυτό
βέβαια δεν αποκλείει - ακριβώς
το αντίθετο μάλιστα - την καθη-
μερινή πρόοδο σε μικρά και με-
γάλα θέματα που αφορούν ό-
λους μας. Γι' αυτό η άποξή είναι
τελικά μια απαραίτητη συμπερι-
φορά. Η συμμετοχή ασφαλώς
δεν εξαντλείται με την εγγραφή
στο πολιτικό σε ένα κόμμα. Του-
λάχιστον για μας, η ατομική
πρωτοβουλία των μελών μας ε-
ίναι όρος για τη δημοκρατική
λειτουργία μας. Ανεκχώρητα μέλη
οδηγούν στην απονέμεση των
οργανώσεων, των οργάνων και

των λειτουργιών μας, καθώς και
της δημοκρατικής διαδικασίας.
Αν, παραγνωρίζουμε βέβαια
τη σημασία της συλλογικής λει-
τουργίας και της πολλαπλότητας
δυναμική που προσδίδει στην
προσωπική συμβολή του κάθε
μέλους. Η συνπαράθε της πρω-
τοβουλίας με τη συλλογικότητα,
της φαντασίας με την αποτελε-
σματικότητα, είναι τελικά η πε-
μύση της δημοκρατικής λει-
τουργίας ενός κόμματος. Είναι η
ελάχιστη απαίτηση ενός σκεπτό-
μενου πολίτη για συμμετοχή
στο ΠΑΣΟΚ.

Εται, η εμπέδωση της εσω-
κομματικής δημοκρατίας ταυτί-
ζεται με την εξέλιξη και ανάπτυ-
ξη της οργάνωσής μας. Οδηγεί
στον εμπλουτισμό του κομματι-
κού δυναμικού, στον εκδημο-
κρατισμό στη λήψη των πολιτι-
κών αποφάσεων, στην αποκέν-
τρωση, στην άσκηση της πολιτι-
κής, στην παραγωγή πολιτικής
εσωκομματικής διαδικασίας, στην
ανάδειξη αυθεντικών πτε-
λεχών, συνιστά σε αμεσότητα
την εσωκομματική δημοκρα-
τία. Το κόμμα μας πετυχαίνει
αυτήν την ποιότητα λει-
τουργίας, αιτιμετωπίζει ταυτό-
χρονα και το πρόβλημα παρα-
γωγής πολιτικής και το πρόβλη-
μα παραγωγής στελεχών. Μιλώ
για μια μακροχρόνια πορεία.

Βεβαίως το βασικό μας εφ-
δο είναι η διαρκής παραγωγή
και αναπαραγωγή θέσεων. Η πα-
ρουσία, η πρόταση και η πρωτο-
βουλία μελών, στελεχών και ορ-
γανώσεων μας στις κυνέλες της
κοινωνίας όμως είναι εξίσου α-
παραίτητη για την προώθηση
της ιδεολογίας μας και για την
άσκηση της πολιτικής μας. Ση-
μαντικό μέσο λοιπόν του αγώνα
μας είναι η ανοιχτή και συνεχής
πολιτική δράση όλων μας.

Προσπατούμενα για την απο-
δοτικότητα της πολιτικής μας
δράσης, είναι η αξιοπιστία των
μελών και στελεχών μας. Κύρια
στηρίξη της είναι ουσιαστική η
προσωπική στάση ζωής τους και
η ηθική τους συγκρότηση, που
οφείλει να είναι σε αρμονία με
τις ιδέες που προωθούν.

Το ΠΑΣΟΚ έχει ήδη δεκαέξι
χρόνια ζωής. Στο χώρο μας συ-
ναντήθηκαν τα πολιτικά ρεύμα-
τα που ξεπήδησαν από τη γενιά
της Εθνικής Αντιστάσης, τη γε-
νιά του Ανένδου, του 1-14, τη
γενιά του Πολυτεχνείου.

Στην περίοδο αυτή κατακτή-
θηκε οριστικά μέσα από τον κο-
ινό αγώνα για τη δημοκρατία και
την αλλαγή, η πολιτική ενότητα
και η οργανωτική μας συνοχή.

Και τώρα κάποιες σκέψεις
που δεν είναι εισηγήσεις προς
ψηφοφορία.

Είναι σήμερα δυνατή η συνύ-
παρξη όλων αυτών των ρευμά-
των που παραδοσιακά πλασιάζ-
σαν το ΠΑΣΟΚ με τη νέα γενιά,
σε μια ενιαία πορεία με αντιθέ-
σεις, αλλά και γόνιμες συνθέ-
σεις, που θα παράγουν νέες
ποιότητες προληπτικές, αλλά
και θέσεων.

Είμαστε ώριμοι για το νέο άλ-
μα προς τα εμπρός. Υπάρχουν
οι αντικειμενικές και υποκειμενι-
κές προϋποθέσεις να απεικονί-
με τη δεύτερη μεγάλη πρόκλη-
ση, μετά την αυτοοργάνωση
του 1974 - στη νέα γενιά της πα-
τρίδας μας, στη νέα και στο νέο,
για να πυκνώσει τις τάξεις μας.

Η πρόκληση αυτή συνοδεύ-
εται με τη δέσμευση από την
πλευρά του ΠΑΣΟΚ για αβα-
σημό της πολιτικής και οργα-
νιστικής υπαγωγής υπόστασης
της της πρωτοβουλίας. Οι νέες
και οι νέοι που εκφράζονται από

τη διακήρυξη μας αυτή - και με
τη στηρίξη μας αν απαιτηθεί
μπορούν να ξεσηκώσουν την συ-
νοργητικότητα τους σε αγώνες
που οι ίδιοι προκρίνουν.

Οι νέες συνθήκες και η προ-
οπτική του ΠΑΣΟΚ επιβάλ-
λουν την οριστική μετεξέλιξη
μας σε κόμμα. Κόμμα ουσιασ-
τικώς μαζικό και δημοκρατικό. Η
λέξη κίνημα θα διατηρηθεί στον
τίτλο μας για να θυμίζει τις ρίζες
μας, που αλληλοεπληθευω-
κό αγώνα των πρώτων χρόνων
μας, που άλλαξε ριζικά τη μοίρα
αυτού του τόπου. Είναι όμως η
στιγμή να αντιμετωπίσουμε απο-
ρισματικά το μέγα θέμα της συ-
νέχειας, της ενότητας και της ε-
ξέλιξης μας.

Η αποσαφήνιση των ιδεολο-
γικών μας συντεταγμένων, η
διαρκής επεξεργασία και εξέλιξη
των πολιτικών μας θέσεων και
παραλήψεις η ίδια η εμπέδωση
της δημοκρατίας στους κόλπους
μας, επιβάλλουν τη σαφή και
συγχρονική δομή μας ως κόμμα-
τος σοσιαλιστικού και δημοκρα-
τικού. Αυτή η εξέλιξη σηματο-
δοτεί ένα όσο το δυνατό πιο
συγκεκριμένο πλαίσιο λειτουρ-
γίας, που διευκολύνει την πολυ-
ρωμία, τον πλουραλισμό, αλλά
και την καθορότητα και τη συνέ-
πεια στην πολιτική μας.

Βεβαίως, παράλληλα με το
σύγχρονο προοδευτικό κόμμα
που φιλοδοξούμε να είμαστε,
θεωρούμε απαραίτητο σύμμαχό
μας τη συμπεριφορά μαζί μας
και πολιτική που οραματίζεται,
όπως και εμείς, την κοινωνική
πρόοδο. Η συμμετοχή αυτή δεν
είναι δυνατόν να τελεί υπό την
αίρεση της κατοχής ή όχι της
ταυτότητας μέλους του κόμ-
ματος. Είναι αποκτά καθοριστι-

κή σημασία η ανάπτυξη της Δη-
μοκρατικής Συμπαραστάσης. Πι-
στεύουμε σε ένα πλατύ κίνημα
πολιτών που μαζί θα δώσουμε
τις μάχες που έρχονται. Μας
γευτούμε τη χαρά της νίκης.

Η συσπείρωση στους κόλ-
πους μας ευρύτατων κοινω-
νικών δυνάμεων και ρευμάτων
έχει δοθεί στην ιδιότητα έκ-
φραση και συμμετοχή της στη
λήψη των αποφάσεων. Το ΠΑ-
ΣΟΚ υποθέτει τις απόψεις τους
σε ενιαία πολιτική γραμμή και
τους εκχωρεί τη διαχείρισή της.

Με τον τρόπο αυτό διατηρεί-
ται η πολιτική αυτονομία του
κόμματός μας παράλληλα με το
μαζικό χαρακτήρα του. Αυτό ε-
ίναι εχέγγυο για την ενιαία πολι-
τική κατεύθυνση των στελεχών
μας που λειτουργούν στην κοι-
νότητα, στο κράτος και στα
μαζικά κινήματα. Η πολιτική
αυτονομία του κόμματός μας εξ-
ασφαλίζει την ένταξη της προ-
σωπικής φιλοδοξίας στο συλλο-
γικό σχέδιο, την αποτροπή των
αυτονομισμών και την έμπρα-
κτη απόρριψη του συντεχνια-
σμού και του κρατισμού. Αλλά,
και αντίστροφα, μας εφοδίζει με
την αυτοπεποίθηση που χρεια-
ζόμαστε για να μην ενδοσυνέ-
στον πειρασμό, όπως ενδοσυνέ-
της χειραγωγείται των κοινω-
νικών οργανώσεων. Η παρουσία
και δράση των μελών μας στο
μαζικό κίνημα δεν έχουν στόχο
τον έλεγχο του ή την προσωπι-
κή τους ανάλιξη. Αντίθετα, είναι
επιλογή μας, με σκοπό τη στηρί-
ξη της κοινωνικής παρέμβασης
και του ουσιαστικού της ρόλου.

Η αναγέννηση μας οφείλει να
περιέχει την πραγμάτωση των
βασικών θέσεων που προαναφέ-
ραμε. Η δημοκρατική διαδικα-

σία, η μετεξέλιξη μας σε μαζικό
δημοκρατικό κόμμα, η Δημο-
κρατική Συμπαραστάση, η αυτο-
νομη οργάνωση της νέας γενιάς
στο πλευρό μας και η πολιτική
μας αυτονομία είναι τα εχέγγυα

Είναι η απάρχη της δημιουργίας
μας πολιτικής οργάνωσης σκε-
πτόμενων πολιτών. Είναι η αξίω-
ση της απεικόνισης των κοινω-
νικών δυνάμεων που εκφράζουν
μας, αλλά και του οράματός μας,
για μια νέα κοινωνία.

Το αναγεννημένο ΠΑΣΟΚ α-
ναμφίβολα είναι εφοδιασμένο με
μια πολιτική παιδεία, κουλτούρα
και αισθητική ανώτερης ποιότη-
τας. Έχει τη δυνατότητα να π-
ανόσει στις αναζητήσεις των Ελ-
ληνων που πιστεύουν στην πρό-
οδο. Να παίξει το θεσμικό ρόλο
της πολιτικής έκφρασης μιας υ-
παρκούς λαϊκής πλειοψηφίας,
που έχει και ιστορία, αλλά και
μέλλον. Και ασφαλώς δικαιού-
ται να συμμετάσχει καθοριστικά
στη διαμόρφωση της ελληνικής
πολιτείας.

Το ΠΑΣΟΚ από σήμερα
παρατείνεται στην κατεύθυνση
μιας νέας πορείας. Εμπνέεται
με νέες δυνάμεις. Απλώνεται
με το χέρι σε όλους όσους συμ-
μερίζονται αυτές μας τις θέσεις
και τους καλούμε είτε να ενταχθούν
στις οργανώσεις μας είτε να συ-
νοργηθούν σε νέα σχήματα
που θα ανταποκρίνονται στις υ-
παρτήρες και τα ενδιαφέροντά
τους για να αντιμετωπίσουμε
μαζί τις προκλήσεις του μέλλον-
τος. Σε όλους αυτούς ανησυχούμε
τις πόρτες και τους καλούμε
στην ιδιότητα συμμετοχής στην πορεία
μας. Όλοι μαζί να δώσουμε τον
αγώνα για μια ακόμα φορά, μέ-
χρι τη νίκη.